

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41CoE/713/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715206489
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Križanová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6715206489.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou Advocate, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému A. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXXX/XXX, XXX XX S., štátny občan SR, o vymoženie pohľadávky oprávneného vo výške 219,-- Eur s príslušenstvom, vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., Exekútorský úrad so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, sp. zn. EX 17000/15, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č.k. 19Er/221/2015-14 zo dňa 17. júla 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Zvolen č.k. 19Er/221/2015-14 zo dňa 17. júla 2015 z r u š u j e a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Zvolen uznesením č.k. 19Er/221/2015-14 zo dňa 17. júla 2015 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 05.03.2015 zamietol.

Na odôvodnenie uviedol, že exekučným titulom v predmetnej veci je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 13752/14 zo dňa 21.11.2014. Okresný súd zistil, že oprávnený a povinný uzavreli dňa 22.01.2013 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX a v ten istý deň rozhodcovskú zmluvu, v ktorej v článku II. si zmluvné strany dohodli rozhodcovskú doložku.

Zmluvu uzavretú medzi oprávneným a povinným okresný súd vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu podľa ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka

V posudzovanej veci okresný súd mal za to, že dojednanie rozhodcovskej zmluvy je neprijateľnou podmienkou, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Iniciovanie sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj spotrebiteľom podľa názoru okresného súdu treba považovať za skôr teoretické až nepravdepodobné, nakoľko okruh možných požiadaviek spotrebiteľa nespĺnených druhou zmluvnou stranou je na prvý pohľad v značnej miere obmedzený s tým, že do tohto okruhu nemožno zaradiť žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku, keďže to predpokladá prvotné prejednanie a tiež rozhodnutie sporu zvoleným rozhodcovským súdom. Vo svetle neprijateľnej zmluvnej podmienky sa javí už riziko, že spotrebiteľovi jeho zmluvný partner prakticky nanúti podrobenie sa právomoci rozhodcovského súdu vykonaného zmluvným partnerom spotrebiteľa a už takáto možnosť spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Konštatoval, že ustanovenia zmluvy ako zmluvy formulárovej vyhotovenej na predtlačí sú koncipované predovšetkým v záujme zmluvného partnera spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka je neprijateľná aj z toho dôvodu, že bola koncipovaná tým spôsobom, že nebola medzi spotrebiteľom a dodávateľom osobitne (individuálne) dojednaná. Síce rozhodcovská doložka bola samostatne podpísaná s tým však, že bola vytlačaná na formulári a odporca nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. Keďže bol obsah

rozhodcovskej doložky dodávateľom vopred pripravený, len ťažko možno predpokladať, že si spotrebiteľ bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej doložky nesie. Zároveň považoval za potrebné poukázať na skutočnosť, že doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu, čo takisto oslabuje pozíciu spotrebiteľa.

Na záver okresný súd konštatoval, že formuláciu rozhodcovskej doložky nemožno považovať za také zmluvné dojednanie, ktoré je z pohľadu rešpektovania európskych i domácich štandardov ochrany spotrebiteľa k tomuto účastníkovi zmluvného vzťahu dostatočne šetrným a nespĺňa predpoklady ust. § 53 Občianskeho zákonníka na platné zmluvné spotrebiteľské ustanovenia. Z uvedeného potom okresný súd vyvodil, že tu nebola platne založená právomoc rozhodcu na prejednanie veci a ani na vydanie rozhodnutia, ktoré by následne mohlo požívať aj náležitú ochranu v procese exekučného vymáhania ním priznanej pohľadávky.

Nakoľko právomoc rozhodcu na rozhodnutie v predmetnej veci je založená na neexistujúcom a absolútne neplatnom právnom úkone, okresný súd dospel k záveru, že exekučný titul bol vydaný v rozpore so zákonom. Preto okresný súd podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. V odvolaní namietal, že okresný súd nesprávne právne posúdil vec. Uviedol, že okresný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok. Podľa jeho názoru okresný súd nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie, nakoľko samotné ustanovenie, o ktoré sa opiera v napadnutom uznesení stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Okresný súd sa v rámci materiálneho prieskumu musí obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t.j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo k niečomu, čo je v rozpore s dobrými mravmi, však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu. Konštatoval, že postupom okresného súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní.

Oprávnený ďalej v odvolaní namietal, že okresný súd neúplne zistil skutkový stav veci, keďže dospel k záveru, že medzi zmluvnými stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva. Uviedol, že oprávnený s povinným uzavreli rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine. Z uvedeného dôvodu poukázal na to, že exekučný titul bol vydaný oprávneným orgánom v konaní vedenom podľa zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. K námietke okresného súdu ohľadom znemožnenia voľby spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom v súvislosti s ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka uviedol, že cieľom tejto úpravy je umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. V danej veci okresný súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

K odvolaniu oprávneného vyjadrenie podané nebolo.

Uznesenie okresného súdu bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou. Zákonný sudca odvolaniu nemienil vyhovieť a vec podľa ust. § 374 ods. 4 O.s.p. predložil na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a napadnuté uznesenie okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Odvolací súd zo spisu zistil, že dňa 05.03.2015 bol u súdneho exekútora vo forme zápisnice spísaný návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému. Následne súdny exekútor požiadal okresný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Exekučným titulom v predmetnej veci je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave, IČO: 35 922 761 sp. zn. SR 13752/14 zo dňa 21.11.2014. Z exekučného titulu vyplýva, že rozhodcovským rozsudkom bola žalovanému (povinnému) uložená povinnosť, aby žalobcovi (oprávnenému) zaplatil sumu 219,-- Eur s príslušenstvom. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX uzavretej medzi oprávneným a povinným dňa 22.01.2013. Rozhodcovský súd si právomoc spor rozhodnúť odvodil od rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania. Napadnutým uznesením okresný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Odvolací súd z predloženého spisu zistil, že oprávnený a povinný dňa 22.01.2013 uzatvorili Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej oprávnený poskytol povinnému finančné prostriedky. K zmluve o úvere oprávnený priložil aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, v ktorých v bode 13 si zmluvné strany dohodli mediáciu doložku. Súčasne v ten istý deň, t.j. 22.01.2013, zmluvné strany uzavreli aj rozhodcovskú zmluvu, podľa ktorej rozhodcovským konaním sa na účely tejto zmluvy rozumie konanie pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava podľa procesných ustanovení Rokovacieho poriadku, Štatútu a ostatných predpisov rozhodcovského súdu, platných a účinných v čase začatia rozhodcovského konania. (čl. I. Rozhodcovskej zmluvy). V čl. II. je upravený predmet Rozhodcovskej zmluvy tak, že všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmienok zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené pred rozhodcovským súdom podľa jeho vnútorných predpisov jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov alebo pred všeobecným súdom, podľa toho, kde podá žalujúca strana žalobu. V bode 2 toho istého článku je upravená rozvázovacia podmienky rozhodcovskej zmluvy, ktorá je viazaná na podanie žaloby na všeobecnom súde vynímajúc konanie vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu. V bode 3 toho istého článku si zmluvné strany dohodli možnosť odstúpenia od rozhodcovskej zmluvy aj bez uvedenia dôvodu v lehote 10 dní od uzatvorenia tejto zmluvy. Od tejto rozhodcovskej zmluvy odvodil svoju právomoc rozhodcovský súd.

Podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. *) Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie.

Z citovaného ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že exekučný súd je oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy (doložky). To znamená, že exekučný súd je už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý mal právomoc vec rozhodnúť, pretože ak exekučný titul vydal orgán, ktorý na to nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti a na jeho základe nemožno viesť nútený výkon rozhodnutia. Odvolací súd dáva do pozornosti, že aj v prípade, ak spotrebiteľ nevyužije právnu možnosť spochybniť existenciu, alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa Zákona o rozhodcovskom konaní, je okresný súd povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej doložky (zmluvy).

Pokiaľ oprávnený namietal nesprávne právne posúdenie veci okresným súdom a poukázal na to, že okresný súd aplikoval ust. § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov,

odvolací súd túto námietku nepovažoval za dôvodnú, pretože okresný súd v napadnutom uznesení na predmetnú vec uvedené ustanovenie neaplikoval.

Odvolací súd sa ďalej zaoberal preskúmaním rozhodcovskej zmluvy v súlade s kritériami, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky. Zistil, že dňa 22.01.2013 oprávnený a povinný uzavreli rozhodcovskú zmluvu, ktorá tvorí samostatnú časť, t.j. samostatnú listinu a ktorú povinný podpísal. Rozhodcovská zmluva tiež obsahuje vyhlásenie dlžníka - povinného, že súhlasí s uzatvorením tejto zmluvy a vyhlásenie o tom, že bol pred uzatvorením tejto zmluvy osobitne poučený o dôsledkoch uzatvorenia tejto rozhodcovskej zmluvy a možnosť odstúpenia od tejto zmluvy. To, že boli zmluvné podmienky vopred pripravené oprávneným na túto skutočnosť nemajú vplyv. Tým, že zmluvné strany výslovne prejavili vôľu uzavrieť rozhodcovskú zmluvu v zmysle ust. § 3 a § 4 zákona o rozhodcovskom konaní tak, že podpísali rozhodcovskú zmluvu, ktorá tvorí samostatnú listinu, došlo k individuálnemu dojednaniu tejto zmluvnej podmienky, preto nemôže byť považovaná za neprijateľnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a teda neplatnú podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. S ohľadom na formu, obsah, ako aj znenie rozhodcovskej zmluvy, odvolací súd dospel k záveru, že povinný ako spotrebiteľ kvalifikovaným spôsobom prejavil vôľu podrobiť sa rozhodcovskému konaniu a uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy samo o sebe nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ako to označil okresný súd.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. zrušil a podľa odseku 2 citovaného ustanovenia vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní musí okresný súd opätovne posúdiť žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.